

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Küzdelen a tüdővész ellen.

Három rettenetes ellenség pusztítja ma a magyar népet: a tüdővész, az alkoholizmus és a kivándorlás. Vészhatóbb bajok ezek, mint a török tatar és német volt. Mert azok külső ellenségek voltak, ellenben ezek a nemzet életfáján pusztítanak s ezt gyökereiken támadják meg.

A három szörnyű ellenség közül ismét a tüdővészre irányítjuk a figyelmet, valljuk meg, hogy erre a nemzetgyilkos kórságra éppen nem fordítottunk akkora figyelmet, amekkorát megérdemel. Foglalkozunk pedig annak kapcsán, hogy a *Vasvármegyei tüdővész ellen védekező egyesület* közös munkára szólítja fel a nyugati vármegyéket a pusztító betegség ellen.

A *Tuberkulózis* című újság nyomán havonként közöljük azt a fekete statisztikát, amely a tüdővész pusztításáról számol be. Évenként mintegy 70.000 ember hal el Magyarországon ebben a veszedelmes betegségben. Megdöbbentő szám ez! Ránk nézve pedig annál megdöbbentőbb, mert a fekete statisztikában Zalavármegye állandóan a sor élén halad.

Fájdalom, e szörnyű kór ellen nálunk speciáliter semmisen történt,

hogy a végzetes emberpusztulást korlátozzuk. Vasvármegyében, ahol a halálesetek száma megközelíti Zaláét, már évekkor előbb megalkották a tüdővész ellenes egyesületeket. Most azután rájöttek arra, hogy a kór már sokkal jobban megtéskelte magát, hogysem egy vármegye szűk területe és lakossága megfelelő erővel, intenzivitással és a siker biztató reményével fölvehetné ellene a harcot. Azért a nevezett egyesület szövetségbe akarja vonni a nyugati vármegyéket, hogy ekkép az erőseket összpontosítva nagyobb hatással léphessen sorompóba a tüdővész pusztítása ellen.

Eminens nemzeti érdekek parancsolják, hogy ezt a hívó szót az illető vármegyék kövessék. Hisz a legbecesebb nemzeti tőke: az emberi munkaerő és élet megmentéséről van szó.

Ha e szövetkezés meglesz és a vármegyék és lakosságuk a veszedelem nagyságához illő buzgalommal és kitartással vesznek részt munkájában, úgy hamarosan megteremthetik a nyugatmagyarországi tüdőbetegek szanatóriumát.

Ma a szanatoriális kezelés a legjobb módja, hogy a betegség elterjedését gátolja, a kezdő eseteket megkürálja s a haladottabb esetekben eny-

hülést és az életnek és munkaerőnek meghosszabbítását eszközölje.

Németországban, amelyet oly sok dologban vallunk mintaképnek, immár hetvennél több szanatórium működik áldásosan. Magyarországon eddig csak az Erzsébet királyné szanatóriuma egymaga teljesíti ezt a nehéz hivatást. A második, József kir. herceg szanatóriuma a jövő évre épül föl a József kir. herceg egyesület lángoló buzgalma és nagy ügyességgel és eleven-séggel szervezett agitációja következtében. Az ország keleti részében Nagyvárad indította meg a mozgalmat, nálunk nyugaton nemes Vasvármegyét, illetve ennek egyesületét illeti a kezdés dicsősége. Am akárhé a kezdet érdeme, a munka folytatásában ott kell lennie minden szervezetnek, akár politikai, közigazgatási avagy társadalmi legyen is az és ott kell lennie minden jóra való magyar embernek, aki a magyar vérnek, életnek, munkaerőnek megmentése csak jótányit is szíven fekszik. Hazafui és emberbaráti kötelességünk egyaránt parancsolja ezt. Ott kell pedig lennie annál hivebb munkával, annál odaadóbb áldozatkészséggel, mert a veszedelem nagyon mélyen gyökeret vert s pusztítása megdöbbentő eredményel jár.

Oletány úr.

Nagyszámú ösmerőseim közt van egy, aki bolondul a zenéért.

Magam is szeretem a zenét, sőt mondhatom rabja vagyok, mert mihelyt valami andalgó melódia üti meg a fületem, mindennapi gondjaim oloszlanak s én kéj gyönyörben ringatózom. Könnyen érthető ebből, hogy szeretem az olyan emberek társaságát, akik értenek a zenéhez.

A zene sejtetni engedi az emberrel az ég kék végtelenjén túl levő álmvilágot, a zene az emberi lélek kottára szedett sejtelme, a zene az Isten képmására teremtett ember gyönyör- vagy keservteljes kedélyének zengő megnyilatkozása.

Ezen bombasztikus szavakat gondoltam egy délután az Andrássy uton, midőn egy ösmerősem Oletány úrnak bemutatott.

Alig tettünk öt-hat lépést, Oletány úr így szólt hozzám:

- Uraságod bizonyára zenész.
- Nem vagyok az a szó szoros értelmében, de értek a zenéhez.
- Nő hisz én is úgy gondoltam.
- És honnan gondolta, ha szabad kérdezni?

— A szemöldökei össze vannak nőve, a maxilla superior kifelé áll, a Camper-féle szögnek megvan a muzikális elváltozása, minek következtében az Eustach-féle csatorna megdől és akusztikája megnagyobbodik.

— Tyűh! gondoltam, egy zenei Lavater, ezzel nem lesz jó kikezdeni. Egész lesajnálva

éreztem magam. Azt hittem, hogy értek valamit a muzsikához és ez az ember olyanokat is tud, amiről nekem fogalmam sem volt. Mindazonáltal örültem is a társaságának, legalább összekerültem egy vérbeli muzsikussal.

Az nap együtt sétáltunk a Váci körutól az Andrássy-út végére az oszlopon álló hőlgyig (aki egy nagy villát visel a vállán). Többször tettük meg ezt az utat oda és vissza, közben örült száguldozásokat végezve a zene birodalmában. Bellinitől Dankó Pistáig mindenzenészt megbecsültünk vagy lesajnáltunk. Én csak a műkedvelő érzésével szóltam közbe egyszer-egyszer egy »úgy van«-t vagy »természetes«-t, míg Oletány úr hallatlan fölénnyel boncolgatta a zene apostolait.

Fülemben egész zenekar zugott, mikor hazaértem. Még álmomban is zenével foglalkoztam. Az összes zeneköltőket szédületes gyorsasággal láttam forogni sirjaikban. Szárnyas nagybölgök, szálló oboák és görgő timpanik mozogtak össze-vissza a sirok fölött, miközben mindenik a maga hangján remeken mormogott. Bizonyára az új mesterek ellen tüntettek. És a sirokon túl dicsfénytől övezve állott Oletány barátom, összefont karokkal, mint egy Napoleon.

Másnap értesítettek, hogyha még egyszer olyan bölgözést, gordonkázást és fagotkozást viszek végre az orrommal, felmondják a lakást.

Azontul gyakran találkoztam Oletánnyal, aki a Wagner kultuszt igyekezett bennem meghonosítani. Szükségtelen talán mondani,

hogy két nap alatt olyan wagnerista lett belőlem, hogy megfojtottam volna azt, aki Wagnerről nem az elragadtatás hangján nyilatkozik. Azonfelül átadtam magamat egészen a zenének. Oletány biztatott, hogy van rá némi tehetségem s rövid 10 év alatt talán annyira is vihetem, mint ő.

Fokozott igyekezetem azt eredményezte, hogy embertársaim bolondnak tartottak. Nem tehettem róla, de folyton azon igyekeztem, hogy az egész zenekar együttesét dudoljam. Ez aztán olyan furcsa hangokat eredményezett, hogy ismerőseim részben nevettek rajtam, részben aggódtak miattam.

Nem tudom előfordul-e e zenei betegség az orvosi kóriszmében, de annyi bizonyos, hogy én delirium musicale-ban szenvedtem. Szerettem volna már szabadulni egy időre a hang zsarnokától, de naponként elcsipett és mindig tudott mondani valami zenei újdonságot, Arnoldson Siegfried a mult évben g helyett szándékosan ges-t énekelt a Habanérában, hogy a közepes nagyságú birkának beléből hány É hur telik ki, hogy ha egy oboista hamisan játszik, azt bugó sipistának hívják, hogy a prágai opera zenekara egy félhanggal lejjebb van, mint a szentpétervári.

Annyi bizonyos, hogy a prágai opera zenekarán kívül csak én voltam jobban lehangolva. Ha van művészet, amit hamar meglehet unni, úgy a zene az, jöllehet rövid ideig formális élvezetet szerez.

Igy voltam én is.

A rettenetes sok kontrapont, össz- és viszhangzat, moduláció annyira megzavarta

Mi bizunk ebben a hazafiúi és emberbaráti kötelesség teljesítésében. Bizunk, mert hisz a Dunántúl e haza legműveltebb része s a műveltséggel kell, hogy a fokozottabb érzék és érdeklődés minden szép és nemes törekvés irányában vele járjon.

De erre int a veszedelem nagysága is. Vegyük föl hát vele a harcot. A magunk, családunk, honfitársunk és a nemzet egyetemének védelme sürgősen parancsolja ezt.

Azért ha jön a hívó szó: nyissuk ki fülünket, szívünket és erszényünket s egyesült erővel és közös szent buzgalommal induljunk munkára, induljunk harcra a rettentő nemzetgyilkos kór, a tüdővész ellen.

Kiviteli piacok szerzése gazdasági cikkeink részére.

Hogy a magyar gazdasági és ipari cikkei elhelyezése a külföldi piacokon ez ideig nem volt kellő eredménnyel keresztülvihető, azt annak lehet legfőképpen tulajdonítani, hogy a magyar közönség nem volt eléggé informálva, hogy melyik piacon mit lehet leginkább elhelyezni. És ha már kiviteli ügyletekbe bocsátkoztak is, nem volt eddig olyan intézményünk, amelyik a kellő felvilágosításokat megadta volna. Az utóbbi években azután létesítették a kereskedelmi és gazdasági szak tudósítói intézményt, valamint megbízták a konzulátusokat, hogy a tudakozódásokra lelkiismeretesen válaszoljanak és hogy mint a gazdáinkat, kereskedőinket informálják és nekik felvilágosítást adjanak, hogy mivel lehet összeköttetésbe lépni és milyen cikk nyerhet leginkább elhelyezést működésük területén belül.

Nagyfontosságú és nagyhorderejű intézkedésekkel eljutottunk odáig, hogy a kivitelt szánt gazdasági ipari, különösen házi ipari cikkeink sokkal nagyobb mértékben ösztönözték a kontinens piacaira, mint azelőtt és hogy a külföldi piacok fogyasztó közönsége meggyőződően a kapott áruk jószágáról és hasznavehetőségéről, fokozottan emelkedett kiviteli nagysága, mind mennyiség, mind érték dolgában.

a fejemet, hogy képtelen voltam gondolkodni. Ettől az embertől meg kell szabadulni, vagy meg kell örülnöm. Őszintén szólva azonban, alternatíva között voltam. Nem mondhatom Oletánnak, hogy bele untam a zenébe, mert ezáltal kockáztattam volna előtte jó hírnevemet. Valami cselhez kellene folyamodnom. De mihez?

Addig töprengedtem, míg egyszer újra összekerültem Oletány urral. Természetes, hogy rövid öt perc alatt már lóhalálában gázoltunk az operák színes és szintelen skáláin fel s alá s hiába volt minden feltevés, hogy nem foglalkozom többé zenével, újra nyakig ültem az akusztikában.

A dolog terhes volta elérte tetőpontját.

Mikor hazá értem, apámat találtam lakásomon, legnagyobb meglepetésemre, igen szigorú arccal.

— Fiam — szólt — rossz hírek keringenek felőled. Nem tudom beteg vagy-e vagy nem, de a háziasszonyod azt írta, hogy egész nap bömbölsz.

— Mta, mta, mtata — há!

— Mit mondasz?

— Halláió, hohuhó, tramm!

— Szegény fiam, te beteg vagy, fekdj le, majd elküldök Schwarcerért.

— Ritatata, ritatata, rita — rita hó.

Az öreg elszaladt és én füztem tovább zenei reflexióimat. Javában durrogtam, trilláztam és bombardóztam mikor az ajtó kinyílt és Oletány úr lépett be.

— El is felejtettem mondani, hogy mikor

És mégis kiviteli cikkeink, melyek pedig nagy keresetnek örvendenek, különösen a német piacon, nem kaphatók olyan mértékben mint a keresetnek megfelelnek.

Ennek okát abban látom, hogy nincs alkalmas vállalkozó szellemű egyén, aki ilyen nagyszabású és biztos sikert ígérő vállalatba belemerne. Az a néhány egyén, aki magyar áruk eladásával foglalkozik, olyan gyenge anyagi alapra építette vállalatát, hogy inkább ügyöknöknek, mint kereskedőnek tekintetik s nincsenek kellő bizalommal iránta a fogyasztók. — Bajorország területén például, amelik leginkább alkalmas ilyen üzleti vállalatok létesítésére, — már közelségénél fogva is — egyetlen nagyszabású vállalat sincsen, pedig München, Nürnberg, Regensburg, Augsburg, Rosenheim, Landshut, Ingolstadt és a többi nagyobb bajor városok lakossága mind elsőrangú fogyasztója lenne a magyar áruknak.

Különösen a magyar liszt az, amely leginkább alkalmas nagyobb mértékben való fogyasztás meghonosítására. Münchenben egymagában ezer és ezer tonnát lehetne elhelyezni, de csak úgy, ha nem odavaló kiskereskedők 3-4 zsákonként vennék a hazai malmoktól, hanem ott létesítenék egy nagyobb raktár, mely már azért is jobban boldogulhatna, mert kevesebb szállítási költsége révén olcsóbban vihetné azt piacra.

Münchenben, Nürnbergben, Fürth, Erlangen, Augsburg és Regensburg városokban piacot lehetne létesíteni a finomabb fajú gyümölcsöknök, hiszen tudvalevő dolog — Békessy dr. szak tudósító és Schrag Károly konzul jelentései alapján — hogy München egymaga több millió értékű gyümölcsöt fogyaszt, míg a többi városokban is nagy a gyümölcs fogyasztásának kontingense. Paprikát, szőlőt, mézet, dinnyét ezer és ezer tonnát lehetne ezeken a piacokon eladásra vinni, valamint a magyar ásványvizeknek is nagy piacot lehetne teremteni, amelyeknek a hírért és jószágát már ismerik. De hogy ezt keresztül vihessük, az másképpen nem lehetséges, ha csak valaki mindezekből a cikkekből egy központot, például Münchenben, üzletet és raktárt nem létesít és ott úgy intézkedik, hogy mindig a legjobb és legszebb árut bocsájtja az ottani fogyasztók közönség rendelkezésére. Hogy ez kivihető legyen anélkül, hogy igen nagy tőke ne kelljen hozzá, szükséges a malmok, valamint a termelők és kereskedők szövetkezeti alapon való önműködése magával a vállalkozóval szemben. A vásárcsarnokokat ellátó szövetkezet bevonása, aki közvetve a gazdával hozza össze a vál-

Wagner a Rienzi-t írta, még egészen fiatal volt s nem filozofált a zenével.

— Igazán . . .

— Természetes, de később azután a Wálküröknél s a Siegfriednél megnyilatkozott tehetsége egész nagyszerűségében.

Pokoli ötletem támadt: most vagy soha.

— Hallja kedves barátom én azt tartom, hogy Wagner a világ legnagyobb zenei szamara.

— Mit mond, mit mond, szólt Oletány közelebb hajolva.

— Azt mondom, hogy Wagner összes művein orgiát ül a hülyeség.

Tudtam, hogy ez a legérzékenyebb oldala.

— Uram, Ön meg van bolondulva.

— Nem a, csak hogy olyan zenei szédelőnek, mint Wagner, nem ülök fel!

— Ajkára ne vegye többet ezt a szent nevet.

— Nem bánom. Aki Wagnert elismeri, az maga is bolond — válaszoltam én fellekesülve.

Eközben bejött az apám és kérdezte, hogy ki ez az úr.

— Ez a nemzetközi zenei hülyék letéteményese.

Oletány nagyot ordított s egy pár pillanat múlva prestissimo futott lefelé a lépcsőn.

Azóta se találkoztam ezzel a modern kigyóidomítóval.

Illés István.

lalkozót és az államnak a támogatása anyagiilag; szállítási kedvezmények és némi szubvenció nyújtása útján — személyesen tapasztaltam tavalyi tanulmányutam alkalmával — hogy Bajorországban a fent elsorolt terméneink rendkívül keresett cikkek igen magas árak mellett és többen adtak kifejezést abbeli nézetüknek, hogy egy ilyen vállalat létesítése által Bajorországban a kicsinyben való eladást 2-3 millió korona értékben lehetne emelni, amely összeg tisztán és kizárólag a termelőosztálynak jutna. Ami természetesen dolog is, mert a vállalkozó, bár készpénzen fizetne mindent, — a nagy fogyasztás folytán olcsó haszonra dolgozhatna, anélkül, hogy a termelő közönségtől ezért az árak leszállítását követelhetné, mert a vagononkénti szállításhoz megtagarított összeg — a kedvezményes szállítás következtében — már neki bizonyos hasznot biztosítana.

A termelő gazdaközönségnek tehát új piaca nyílna, ahová áruját eladásra elküldhetné s ennek áldásos következménye lenne az, hogy gazdáink nagyobb és nagyobb kedvet kapnának az egyoldalú kalászos növények termelése helyett mind nagyobb és nagyobb területet átengedni a hasznosabb és többet jövedelmező belterjesebb gazdálkodásnak, valamint nagyobb kedvet kapna a házi ipari cikkeknél nagyobb méretű üzésére is.

A.

Forgács.

Az üzleti élet lelke a reklám. Ez legnagyobb mértékben az újságok hirdető rovataiban nyilatkozik meg. De fontos eszköze — a plakát is.

Sümegegyen nem dicsekedhetik valami erős forgalmi étellel, de azért elég sűrűn ragatnak ki plakátokat Persze, nem mindegyik üzleti. Van a politikai *falragasztó* a flóriántéri bukfenchányóig a plakátoknak száz faja is.

Helyén való dolog ez a plakátos hirdetés.

Hanem annál helytelenebb, hogy a plakátokat leszaggatják, kit félig, kit harmadig s ott fityeg csúful a falon esőtől mosva, szélből lóbálva, mint régen az akasztott ember az akasztófan.

Sokszor 8-9 plakát egymás hegyénhátán itt-ott összecsiszelve, itt-ott szerte rongyolódva papircsapatokban csüng le a falról. Olyan mint valami toprontyos *arme reisender*, akiről csupa rongyokban cafog le a ruha.

Sérti ez a szemet, sérti a jóízlést! Gondoskodni kell hát róla, hogy eltávolítsák ezeket a szemsértő papirrongyokat a házak falairól. Bizony az érdemes házgazdákban is lehetne annyi jóízlés. Ha pedig nincs: tisztítsa le a plakát ragasztó vagy végső esetben a rendőrség.

Bárd.

H I R E K.

— **A főigazgató látogatása.** Várady Károly, a székesfehérvári iskolai terület főigazgatója a hét folyamán 3 napon át vizsgálta a helybeli állami reáliskolát. A tapasztalatról elismeréssel nyilatkozott. Tegnap visszautazott székhelyére.

— **Változás a sümegegyi adóhivatalban.** Miksy Jánost, a sümegegyi adóhivatal pénztárosát saját kérelmére Magyaróvárra, helyezték át. Helyébe Kolin Jánost az élesdi adóhivatal ellenőrének nevezték ki.

— **Kinevezés.** Szenté Sándor zalaegerszegi törvényszéki irnokot a sümegegyi járásbírószághoz segéd telegkönyvvezetővé nevezték ki. Szenté Sándor már éveken át mint irnok működött Sümegegyben.

— **Osztálynyitás.** Sröder Erzsébet tanítónő f. hó 14-én foglalta el a sümegegyi elemi népiskolában állását s ezzel a zsufolt IV. V. VI. osztály szétválasztása, amit évek óta sürgetünk végre megtörtént. A IV. osztályt Nagy Istvánné drné, az V. VI. osztályt Sröder Erzsébet tanítja.

— Várn
gye törvény
délre 10
A közgyűlé
lén — C
A Molnár
üresedett s
novai szol
osztályu s
A közigazg
sorából kil
tak: Batth
dr., Koller
Ziegler Ká
renc főispá
főispáni tea
belügyminis
szónetet m
gatásért,
szeszítették
megyétől,
dik. Sajnál
a főispánna
lag kimona
kódésért
könyvileg
közgyűlés
határozatá
ilyent me
gedi át la
pedig hív
A Zalaegye
gyógyszer
ellen kimo
szolgáster
évenként
tessék ne

— El
főmérnök
hivatal fő

— Ha
erdőhivat
hajtóvadá
szaton
vaddisznó
erdész e
Háry Ist
őzbakot

A vad
szintén n
egy szar
aljárásbi
nyug. k
őzet, V
disznót

— A
gépe. A
sabb fö
néprajzi,
képekkel
sokszor
legszebb
teni. Hi
szekhez.
muzeum
Könyvtá
jai, mik
ségének
ták, ko
fényképe
megszer
Semaye
Muzeum
ki a ny
gyobb
muzeum
hozzáva
gép me
csével
a népra
a törek
mint a
a népra
Balaton
toni m
toni ké
neheze
viselői
tak, an
mellye
zeumo

— A

lesz a

Vármegyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 11-én délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen a főispáni szék üresedésben lévén — Csertán Károly alispán elnököt. A Molnár János elhalálozása folytán megüresedett szolgabírói állásra Farkas István novai szolgabíró választott meg. Másodosztályú szolgabíró lett ifj. Koller István. A közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépett öt tag helyett megválasztottak: Batthyány Pál gróf, Gyömörei Vince dr., Koller István, Vizlendvay Sándor és Ziegler Kálmán. Fölolvasták Hertelendy Ferenc főispán levelét, melyben tudatja, hogy a főispáni teendők ellátását beszüntette s ezt a belügyminiszternek bejelentette. Levelében köszönetet mond a vármegyének azért a támogatásért, melyben hivataloskodása alatt részesítették és sajnálattal vesz búcsút a vármegyétől, melyhez szívvel-lélekkel ragaszkodik. Sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés a főispánnak eme búcsúlevelét s egyhangulag kimondta, hogy odaadó és sikeres működéséért köszönetének és hálájának jegzőkönyvileg ad kifejezést. Magáévá tette a közgyűlés az állandó választmány abbeli határozatát, hogy a főispáni lakást, mint ilyent megszünteti és azt az alispánnak engedi át lakásul. As alispán jelenlegi lakását pedig hivatalos helyiségekké alakítják át. A Zalaegerszegen felállítatni kért harmadik gyógyszerár engedélyezését 72 szóval 17 ellen kimondta. Elfogadta a megyei összes szolgazemélyzet ama kérvényét, mely szerint évenként 14 napi szabadság idő engedélyeztessék nekik.

Előléptetés. A király Lányi Kálmán főmérnököt a zalaegerszegi államépítészeti hivatal főnökét, műszaki tanácsossá léptette elő.

Hajtóvadászat. A sümegi püspöki erdőhivatal folyó hó 10-én igen szép sikerű hajtóvadászatot rendezett Erberben. A vadászon Vendel János sümegi főerdész két vaddisznót, Polák Ferenc farkas-gyepüi főerdész egy szarvastehenet és egy rókat, Hány István dr. megyei főorvos pedig egy őzbakot lőtt.

A vadászatot f. hó 16-án folytatták. Ez szintén nagy sikerrel járt. Sólyomy Tivadar egy szarvastehenet és egy őzet, Kiss Gyula aljárásbíró egy szarvastehenet, Gleim Bódog nyug. kormányzó egy szarvastehenet és egy őzet, Vendel János pedig ismét egy vad-disznót lőtt.

A Balatoni Múzeum fényképező gépe. A Balatoni Múzeum egyik legfontosabb feladata, hogy úgy a régészeti, mint a néprajzi, de különösen a tájrajzi osztályát képekkel is gyarapítsa. A múzeum vezetői sokszor kinos helyzetben voltak, mikor a legszebb képtémákat nem tudták megörökíteni. Hiába fordultak műkedvelő fényképezőszekhez. Senkiben sem volt lelkesedés a múzeum szép céljai iránt. A Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségének tagjai, mikor látták a Balatoni Múzeum vezetőségének ügybizugságát, ők maguk tanácsolták, hogy a múzeum-egyesület folyamodjék fényképező géperre. A főfelügyelőség ennek megszerzésére azonnal kiutalt 400 koronát. Semayer Vilibáld dr., a Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának igazgató-őre, ki a nyáron Keszthelyen nyaralt, a legnagyobb készséggel vállalkozott arra, hogy a múzeum céljaira legalkalmasabb gépet és a hozzávaló eszközöket kiválasztja. A pompás gép meg is érkezett a kitiű Zeiz féle lencsével és 6 kazettával. A gépet Sági János, a néprajzi osztály vezetője kezeli, akinek az a törekvése, hogy úgy a Balatoni Múzeum, mint a Nemzeti Múzeum részére földolgozza a néprajzilag becses dolgokat. Ezenkívül a Balaton szépségeit is fölveszi, hogy a Balatoni múzeum kincses háza lehessen a balatoni képeknek, amelyhez a képes lapok oly nehezen jutottak hozzá. A múzeumok tisztviselői az idén egész kis vagyont biztosítottak, ami bizonyossága annak a bizalomnak, mellyel a legfelsőbb körök a Balatoni Múzeumot kísérik.

Sümegi földművesek köre. Meglesz a sümegi földművesek köre. Megalakítása

céljából folyó hó 10-én előleges értekezlet volt a városházán, amelyen igen sokan vettek részt. Eitner Zsigmond orsz. képviselő meggyőző szavakkal fejtegette, hogy tömörülésre van szükség, ezt csakis egy ily kör megalkotásával érik el. Ez a kör második otthona lenne a földműves polgároknak, amelynek tagja lehet minden 16 évet betöltött sümegi lakos, sőt mind külső tagok más községbeliek is. A jelen voltak általános helyiséssel fogadták a lelkes szavakat s az értekezlet elnökéül egyhangulag Eitner Zsigmondot választották meg. Ezután két bizottságot küldtek ki. Az egyik aláírási iven tagokat gyűjt a másik pedig alkalmas helyiség megszerzéséről gondoskodik. Az értekezlet Eitner Zsigmond életével oszlott szét.

Karácsonyfa ünnep. Az óvó karácsonyfa ünnepét a jótékony nőegyesület f. hó 23-án délután 3 órakor megtartja. Erre az érdeklődő közönség szives figyelmét felhívja Kellemen Károlyné drné, elnök.

Köszönet. A sümegi takarékpénztár részvénytársaság 50 koronát volt szives az „Erzsébet jótékony nőegyesület” céljaira adományozni; melyért ez uton is hálás köszönetet mond az egyesület nevében

Németh Bozse.

Művészet. A tapolcai izr. jótékony nőegyesület alapítójának gyarapítására az Eibeschtz-féle szálló termében 1905. december 31-én táncal egybekapcsolt zártkörű művész-estét rendez. Közreműködnek: Grünberger Bella kisasszony, a budapesti Nemzeti zenede növendéke. Tollagi A. ur, a budapesti Nép-zínház elsőrangú jeles művésze. Kezdeté 8 és fél órakor. Belépő-díj személyenkint 3 korona.

Korkép. Az országos statisztikai hivatal azzal az elszomorító statisztikai kimutatással lepte meg az országot, hogy fogy a magyar nagyon. A halál kaszája dusan arat s a születési statisztika nem nyújt elég vizsgálatást, mert a születések száma kisebb a halálozásnál. Az utolsó két esztendőben több ember halt meg hazánkban, mint amennyi született. A gazdasági pangás, a tömegek nyomorának terjedése, a kivándorlás, az erkölcselenség nagy akadályai a szaporodásnak. A házasságon kívül született gyermekek száma azonban erősen szaporodik. A gyermekmenhelyek alig győzik elhelyezni a sok csecsemőt, akiket anyjuk eltartani nem képes. A házasságkötések száma csökkenik, a családi élet utáni vágyat legyőzi a nyomorúság és erkölcselenség. Hiába akarják az intező körök, államférfiak és tudósok meggyógyítani ezeket a bajokat. Amíg gazdasági életünk át nem alakul, amíg a nyomorúság napról-napra terjed, addig fogyunk, pusztulunk.

Kútba esett. A szülői gondatlanságnak majdnem áldozatul esett Horváth István helybeli lakosnak fia, Jancsi. Édes anyja a 8 éves fiút elküldte a Rózsa Sándorék udvarán levő kútra vizért. A fiú megcsuszott s az alacsony kávájú kútba beleesett. Szerénésére Barát Mihályné észrevette a veszedelmet és segítségért kiabált. Erre odament Tót Titusz s egy lajtorja segítségével a fiút kimentette a kútból.

Lövöldözés. F. hó 10-én Körmeny Gergely tapolcai lakos jó kedvvel borozott a Kálmán-féle kocsmában. Este a 8 órai vonattal el akart menni. Molnár Endre társaságában el is távozott a kocsmái helyiségéből. Midőn a Kossuth Lajos-uccába értek, Körmeny forgó pisztolyt vett elő s egy lövést tett. Éppen arra járt Kiss János rendőr-mester, aki Körmenydt a rendőrlaktanyára kísérte, tőle a forgópisztolyt elvette és átadta a hatóságoknak.

Felhívjuk t. olvasóink b. figyelmét a Liliom vászon vállalat mai hirdetésére.

Eladó kocsi. Egy viselt tollas kis kocsi eladó Hettyey Károly úrnál, Sümegen.

Kellemes meglepetést szerez előfizetőinek a Magyar Hirlap. Minden ujon belépő előfizető ugyanis január hó elsejéig ingyen kapja a lapot és karácsonyra egy kiválóan izléses és díszes kiállítású alkalmi naptárt, ha előfizetését karácsony előtt be-

küldi. A Magyar Hirlap este jelenik meg Budapesten és kora reggel odaér minden vidéki városba. A Magyar Hirlap tizenöt éves multjának minden egyes napja amellett bizonyít, hogy a nemzeti iránynak, a szabadelvű haladásnak, az emberi jogok kiterjesztésének, a gazdasági fejlődés előkészítésének tántoríthatatlan bajnoka. Nap-nap után páratlan érdekességű ujságot nyújt olvasóinak. Országszerte nagy fölkelést és érdeklődést keltett azon ujitása, hogy az eseményeket fényképfelvételekben és rajzokban mutatja be. Levelezői vannak a világ összes nevezetesebb városaiban és egész Magyarországon. Minden előfizető hónaponként egy-egy rendkívüli érdekes magas színvonalu szépirodalmi kötetet kap teljesen díjtalanul. Az egész esztendő folyamán tehát tizenkét gyönyörű ingyen könyvhöz jutnak az állandó előfizetők. A Magyar Hirlap előfizetési árai: Egy hónapra 2 kor. 40 fill. Negyedévre 7 kor. Félévre 14 kor. Egyes szám ára 8 fillér, vidéken 10 fillér. Mutatványszámot kívánatra bárkinek küldünk. Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, V. Honvéd-ucca 10. szám.

Felelős szerkesztő: Étes Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legesekélyebb zsirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi osakis
Hoff János
névvel és az oroszlan-
védjeggyel.

Osomagok a 1/4 kgr. 90 fillér
, 1/2 „ 50 „
Mindenütt kapható.

Bortömlők

jótállás mellett, hogy nem válnak törékennyé, szívacsossá vagy taplóssá, sem pedig keménnyé.

Kuschnitzky és Grünhut

Bécs, I.

Budapest, VI.

Schottenring, 5.

Teréz-körút, 21.

Mindenféle pincészeti cikkek, szivattyúk és kellékek raktára.

Minták és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ügynökök

kerestetnek »Pesti Hazai Első Takarékpénztár« (az ország legnagyobb takarékpénztár) által kibocsájtandó új sorsjegyek törvényesen kiállított részleteinek eladására. Ezen sorsjegyek játéktérve utolérhetetlen. Évente 3 húzás 600.000, 400.000, 300.000, 200.000 koronás főnyereményekkel és sok mellényereménnyel.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikeres működésnél esetleg havi fizetés.

Anyag miatt forduljanak

Dirnfeld Testvérek

bankházához

Budapest, IV., Váci-ucca 2.

Alapítva 1885-ben.

Aláírási előfizetéseket

ezen sorsjegyekre készpénzfizetés el-

lenében már most elfogad

DIRNFELD TESTVÉREK bankháza

Budapest IV., Váci-ucca 2. sz.

**Mindennemű
nyomtatványokat
a legolesóbb árban
és izléses kivitelben készít
Horvát Gábor
könyvnyomdája Sümegen.**

4949/ik. 1905.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy Imre végrehajthatónak özv. Márkus Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 2000 K tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvszék, a sümegi kir. járásbiróság területén lévő Csáford község határában fekvő: csáfordi 1192. sz. tjkvben + 28. hrsz. a. Ház 16. sz. a. udvar s kerttel 810 □ öl ingatlanból Márkus Istvánné Nagy Terézt illető 1/12 részre 75 K 80 f, a 744. sz. tjkvben + 544. hrsz. a. szántó a felsőhegyen 307 □ öl Márkus Erzse, Mári, Rozália, Teréz, Éva és Márkus Istvánné Nagy Teréz nevén írt ingatlanra 1881. 60. t. c. 156. §. a. pontja értelmében egészben: 384 K, a 904. sz. tjkvben ugyanazok tulajdonául felvett + 2118 hrsz. a. csepőte a somtetőn ingatlanra, u. a § szerint egészben 6 K és + 2121. hrsz. a. csepőte a somtetőn, ingatlanra egészben 8 K az 1166 sz. telekjkvben u. azok tulajdonául felvett + 2120/a. hrsz. a. szántóföld a somtetőn 806 □ öl ingatlanra, u. a. § alapján egészben 141 K, a + 2126/b. hrsz. ingatlanra egészben (szőlő a somtetőn) 328 K, végül az 1108. sz. tjkvben I. 117. hrsz. a. rét a béltelekben 1238 □ öl ingatlanból Nagy Teréz Márkus Istvánnét illető 1/12 részre, 59 K 25 f kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1906. évi február hó 20 napján** délelőtt 10 órakor Csáford község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozóak tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jel-

zett árfolyammal számított s az 1881. nov. 1-én 3333.sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előle-

ges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. Sümeg, 1905. évi december hó 1-ik napján.

Saághy kir. aljárásbíró.

A közönség érdekében!!

Van szerencsénk Sümeg nb. vevőközönségének szives tudomására adni, hogy a 8811. sz. a. törvényesen védett, eredeti gyártmányunkat, a

Liliom-vásznat

Sümegen **egyedül** és **kizárólag** Márkus Salamon Fia cégnek szállítjuk, miért is a másoldalról ajánlott Liliom vászonért kezességet nem vállalunk és az utánzások ellen a védjegytörvényadta jogunk alapján járunk el.

A közönség érdeke, miszerint Liliom-vászonból való szükségletét a szolid üzleti elvvel bíró Márkus Salamon Fia cégnél vásárolja, mivel csakis az itt árusított Liliom vászon érdemli meg, hogy bizalmat előlegezzen irányában.

Liliom-Vászon-Vállalat.

3 darab nyakkendő 1 korona 80 fillér.

Márkus Salamon Fia

a szolid és jutányos árak melletti kiszolgálásáról ismert és ujonnan berendezett

árúházában

a karácsonyi vásár dús választékban folyamatban van, kéri a t. ávsárló közönség tömeges látogatását.

Mélyen leszállított árak!

A hírneves »Liliom vászon« egyedüli főelárusító helye, 1 vég 23 méter 11 és 14 korona.

Tennis-blouse 80 fillér.

6 darab gallér 2 korona.

Mindenféle maradékok fél áron.

3 pár szines kézelő 1 korona 20 fillér.

Karácsonyi ajándékul:

Levélpapírok diszdobozokban, ifjúsági művek, képeskönyvek és meséskönyvek dús választékban. Úgyszintén dús választék karácsonyi képeslapokban

Horvát Gábornál, Sümegen.

Hála Istennek

hogy megengedte magának, oly hatalmas gyógyszert fel-találni, mint »György életbálsam« mely nekem anyira segített bajaimnál! Igy írja Vas Ferenc, Csupreg (Zágráb-megye).

Számtalan beteg találta egészségét a »György életbálsam« által, melynek gyógyhatása csodálatos kiváltképpen: gyomorhaj, belhaj, étvagytalanság, influenza, kolika, láz, csúz, kószvony, fej- és fogfajásban szenvedőknél. 84 711 elismerőlevél bizonyítja ezt. — 12 kis vagy 6 nagy dupla üveg 4 kor. 50 fillér bérmentve. Minden ily rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellekelve pontos használati utasítással. Szétküldi az egyedüli készítő: Városi gyógyszerter, Temesvár, Szentgyörgy-tér 600. szám.

György lovag védjegy.

Ezen háziszor ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegy.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.